

شناسه	قانون - مقررات	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۱/۰۵/۲۲
عنوان موضوع	بررسی پیشنهاد کاهش نرخ مالیات اشخاص حقوقی فعال در کلیه حوزه ها؛ موضوع "ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم"		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی استان		
شرح موضوع	<p>هر شخص حقیقی و حقوقی که در حال کسب درآمد از راه قانونی می باشد بر اساس میزان تعیین شده در قانون موظف به پرداخت مالیات می باشد. بر این اساس نیز مطابق ماده (۱۰۵)^۱ قانون مالیات های مستقیم، ۲۵ درصد درآمد فعالیت های انتفاعی کلیه اشخاص حقوقی مشمول مالیات می باشد. این ماده در قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۸۰ تصویب و در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ قانون مالیات هم ادامه پیدا کرد. قانون گذار نرخ ۲۵ درصدی درآمد اشخاص حقوقی ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۸۰ را بر اساس میزان اطلاعات و آمار در دسترس سازمان امور مالیاتی از اشخاص حقوقی، تعیین می کرد که بسیار هم منطقی بود. چرا که در گذشته مقدار بکمی از درآمد اشخاص حقوقی برای سازمان امور مالیاتی قابل تشخیص بود و ابزاری برای بدست آوردن تمامی اطلاعات درآمد اشخاص حقوقی نداشتند.</p> <p>با ابلاغ قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی در سال ۱۳۹۷، بحث اجرای سامانه جامع تجارت در سال ۱۳۹۸، موضوع بدست آوردن اطلاعات مودیان مطرح گردید که بر اساس قانون پول شویی، هر نوع افزایش مانده حساب بانکی، مشمول مالیات و در صورت عدم رعایت پولشویی محسوب می شود.</p> <p>طرح جامع مالیاتی نیز با رویکرد شناسایی و ردگیری جریان اطلاعات فعالان اقتصادی کشور، پردازش اطلاعات و تشخیص مالیات و وصول مالیات حقه و با هدف تسهیل و تسریع در انجام امور و ارائه خدمات به مودیان از جمله کاهش هزینه وصول مالیات، افزایش رضایت مشتری، کاهش فرار مالیاتی، افزایش درآمدهای مالیاتی در دستور کار برنامه سومه توسعه تا برنامه ششم توسعه قرار گرفت. این طرح که یکی از طرح های بزرگ مبتنی بر فن آوری اطلاعات در تاریخ کشور محسوب می شود از سال ۱۳۹۸ آغاز و در صورت تکمیل نقش بسزایی در کاهش اتکا درآمدهای دولت به فروش دارئی های سرمایه ای کشور را خواهد داشت.</p> <p>حال با اجرای شدن آیین نامه ماده (۱۴) قانون اصلاح مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۹۸ و دسترسی سازمان امور مالیاتی به کلیه حساب ها و تراکنش های بانکی، اطلاعات ارائه شده از سوی تمامی بنگاه های اقتصادی در خصوص کلیه خرید و فروش ها و خدمات طی اظهارنامه های صورت معاملات فصلی (موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم) در این سامانه قرار می گیرد و کلیه اطلاعات فعالین اقتصادی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می گیرد. لیکن با تمامی اطلاعاتی که در دست سازمان امور مالیاتی است، نرخ ۲۵ درصدی موضوع ماده (۱۰۵) ق.م.م مصوب ۱۳۸۰ تغییری نکرده است و اخذ چنین مبالغی در قالب مالیات از درآمدهای حاصله بخش خصوصی با مد نظر قرار دادن تورم سال گذشته و جاری که خود به نوعی مالیات پنهان تلقی می شود، صحیح نمی باشد.</p> <p>با توجه به اینکه دوره بازگشت بهای کالای فروخته شده توسط فعالین اقتصادی که بعضا به ۶ الی ۱۲ ماه می رسد، در نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی لحاظ نمی گردد، واحدها با ارزش گذاری غیر واقعی و عدم احراز درآمد واقعی مواجه می گردند و این امر موجبات افزایش هزینه و مشکلات نقدینگی برای واحدها ایجاد می کند و به تبع آن توان پرداخت به موقع مالیات از</p>		

^۱ ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴: جمع درآمد شرکت ها و درآمد ناشی از فعالیت های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می شود، پس از وضع زیان های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد، مشمول مالیات نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهد بود.

مودیان سلب شده و در نهایت با جرایم سنگین روبرو خواهند شد که در صورت عدم توجه به اهمیت این موضوع؛ بسیاری از بنگاه های تولیدی، صنعتی و خدماتی تعطیل خواهند شد و دولت نیز از تحقق درآمدهای مالیاتی باز خواهد ماند.

شایان ذکر است تمرکز بر مالیات ستانی به همراه اجرایی شدن قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده، عملاً نشان می دهد، سازمان امور مالیاتی در حال راهبری دو سیستم مالیاتی بصورت همزمان می باشد که در صورت ادامه تبعات جبران ناپذیری را برای بخش خصوصی رقم خواهد زد. افزایش سهم درآمدهای دولت از محل اخذ مالیات در قانون بودجه سال جاری نیز موید این امر می باشد.

دغدغه های موجود در این خصوص برای قانونگذار نیز حائز اهمیت بوده که در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به آن پرداخته است. بر اساس بند (ن) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱؛ کاهش ۵ درصدی نرخ مالیات صرفاً برای اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره برداری در نظر گرفته شده است. در حالیکه مشکلات یاد شده دامنگیر تمامی اشخاص حقوقی می باشد و مستلزم کارشناسی در تمام ابعاد می باشد.

در این ارتباط وزارت اقتصاد و دارایی نیز پیشنویس لایحه اصلاح قانون مالیات های مستقیم را تدوین و طی نامه شماره ۲۱۵۴۵۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۱ به معاونت ریاست جمهوری ارائه کرده است. در این پیشنویس پیشنهاد کاهش نرخ مالیات بر درآمد شرکت ها از ۲۵ درصد به ۱۰ درصد و در مقابل مالیات بر سود سهام و سهم الشرکه ارائه شده است. این در حالیست که این پیشنهاد در گذشته برابر بند (د) ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ اجرا شده که در صورت بازخورد مناسب دستخوش اصلاح نمی شد.

موضوع یاد شده از دبیرخانه شوراهای استانی استعلام گردید که نظرات آن مجموعه ها به شرح ذیل می باشد:

استان مرکزی: نرخ ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم برای شرکت های تولیدی دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه های ذیربط، از میزان ۲۰ درصد سال عملکرد ۱۴۰۰ به ۱۰ درصد طی دو سال آینده هر سال ۵ درصد (۱۴۰۰ و ۱۴۰۱) کاهش پیدا کند و کاهش مالیات ناشی از آن، از بخش پنهان اقتصاد کشور (فرار مالیاتی) جبران شود. نرخ مالیات بر ارزش افزوده برای شرکت های مذکور (تولیدی) هم از ۹ درصد کنونی به ۵ درصد کاهش پیدا نماید.

استان البرز: نظر به اینکه مالیات اشخاص حقوقی بر اساس حسابرسی اظهارنامه های مالیاتی و دفاتر و اسناد و مدارک آنها و طبق مقررات و آئین نامه اجرائی موضوع ماده (۹۵) و همچنین آیین نامه اجرائی ماده (۲۱۹) قانون مالیات های مستقیم و اطلاعات ارسال شده از طریق صورت معاملات فصلی ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات های مستقیم رسیدگی و تشخیص می گردد و تراکنش های بانکی اشخاص حقوقی در بعضی از موارد برای صحت و سقم معاملات مورد بررسی و پیگیری قرار می گیرد، مگر اینکه حساب ها و درآمدهای مربوط به شرکت را در حساب شخصی شرکا و صاحبان سهام واریز نموده باشند که آن هم برابر مفاد بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۹/۱۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۳۱ سازمان امور مالیاتی کشور، در مراحل بررسی و حسابرسی مالیاتی حل و

۲- بند ن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱: در راستای سیاست های حمایت از تولید، نرخ مالیات موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه های ذیربط در سال ۱۴۰۰ معادل ۵ واحد درصد کاهش می یابد. این بخشودگی علامه بر سایر معافیت ها و بخشودگی ها و مشوق های قانونی اشخاص مذکور می باشد.

۳- بند د ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶: جمع درآمد مشمول مالیات سایر اشخاص حقوقی پس از کسر مالیات به نرخ ده درصد که به عنوان مالیات شرکت محاسبه و وصول خواهد شد به شرح زیر مشمول مالیات است:

۱ - در مورد شرکت های سهامی و مختلط سهامی: الف - نسبت به سهام بی نام کلاً به نرخ ماده ۱۳۱ این قانون. ب - نسبت به سهام با نام سهم شرکاء ضامن با توجه به سهم هر یک از سهام داران و سهم الشرکه شرکاء ضامن به نرخ ماده ۱۳۱ این قانون.

۲ - در مورد سایر اشخاص حقوقی به نسبتی از سود مشمول مالیات که طبق اساسنامه یا شرکتنامه شخص حقوقی به هر یک از صاحبان سرمایه یا اعضاء شخص حقوقی تعلق می گیرد به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون.

فصل می گردد، لذا به نظر می رسد تعدیل نرخ مالیات اشخاص حقوقی از ۲۵ درصد به ۱۰ تا ۱۵ درصد منطقی و قابل پیگیری باشد.

استان زنجان: ضروری است بدو افزایش مدت یا دوره پرداخت مالیات بر درآمد و ارزش افزوده بر اساس شرایط بازار با احتساب دوره برگشت بهای فروش صورت پذیرد. یا تدابیری اتخاذ شود که پرداخت مالیات بر درآمد علاوه بر روش نقدی، به صورت غیرنقدی و اقساطی در پایان هر فصل یا هر سال پس از برگشت بهای کالای فروخته شده برای مودیان فراهم گردد. بر اساس این روش، ضرایب مالیات بر درآمد بخش تولید بر اساس داده های حقیقی تعیین شده و موجبات وصول قطعی مالیات برای سازمان امور مالیاتی نیز فراهم خواهد شد.

استان آذربایجان غربی: شایان ذکر است براساس بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم پیشنهادی در متن جایگزین موضوع بند (۲۰) پیش نویس لایحه اصلاح قانون مالیات های مستقیم که طی نامه شماره ۲/۳۴۷۰۹ مورخه ۱۴۰۱/۲/۲۶ وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی بعنوان معاون محترم رئیس جمهور ارسال گردیده، نرخ ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد کاهش داده شده که برای حمایت از واحدهای تولید و فعالان اقتصادی بسیار موثر و مطلوب خواهد بود.

استان کردستان: میزان و معیار نرخ تورم کاهش قدرت خرید است و دلایل ناشی از افزایش تورم در اقتصاد به دو دلیل کلی تورم ناشی از افزایش تقاضا و تورم ناشی از افزایش هزینه هاست که تورم باعث به هم خوردن تعادل میان تقاضای محصولات با نقدینگی برای خرید آنها می شود. حال تورم موجود باعث افزایش قیمت کالا و خدمات شده که متأسفانه میزان درآمد به نسبت تورم افزایش نیافته و ضریب های مالیاتی بالا نیز به حجم تورم که تورم پنهان نامیده می شود کمک می کند و فعالین اقتصادی جهت جبران هزینه ها و تامین سرمایه در گردش در چرخه اقتصادی عاجز می مانند. لذا پیشنهاد می گردد: محاسبه ضریب مالیاتی به گونه ای باشد که ضریب مالیاتی (۲۵ درصدی) از ضریب تورم (تورم اعلامی مرکز آمار ایران) کم شود و سپس اعمال ضریب صورت پذیرد که این مهم سبب می گردد تا بخشی از سرمایه فعالین محترم اقتصادی مجدداً در چرخه اقتصاد، عرضه و تقاضا بازار را تنظیم نماید. مثال: (نرخ تورم اعلامی مرکز آمار ایران - ۱۰۰) * (ضریب مالیاتی ۲۵٪) * ماخذ مورد محاسبه درآمد

استان قزوین: با توجه به تبصره اصلاحی ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ ماده (۹۷) قانون مالیات های مستقیم سازمان امور مالیاتی موظف بوده مدت سه سال از تاریخ ابلاغ این قانون بانک اطلاعات مربوط به نظام جامع مالیاتی را در سراسر کشور مستقر و فعال نماید لیکن در این بند اشاره شده تا تاریخی که نظام جامع مالیاتی به صورت کامل به اجرا در نیامده مواد (۹۷)، (۹۸)، (۱۵۲)، (۱۵۴) و (۲۷۱) قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۸۰ مجری خواهد بود. لیکن آنچه در این بند به عنوان پیشنهاد اشاره می گردد تفاوت بین نرخ مالیاتی و ضریب مالیاتی است.

موضوع مالیاتی ماده (۱۰۵) اشاره به نرخ مالیاتی است نه ضریب مالیاتی یعنی در اشخاص حقوقی نرخ مالیاتی موضوع ماده (۱۰۵) نرخ ۲۵ درصد است. لیکن در فعالیت اشخاص حقیقی اجرای نرخ موضوع ماده (۱۳۱) می باشد که در حال حاضر به نرخ های ۱۵، ۲۰ و ۲۵ درصد اعمال می شود. پس سازمان امور مالیاتی می بایست در ابتدا نرخ مالیاتی را تعدیل نماید. (در شورای گفت و گو بدنبال تعدیل نرخ موضوع ماده (۱۰۵) و (۱۳۱) قانون مالیات های مستقیم ارزش افزوده باشید)

باعنایت به افزایش نرخ مالیاتی و ضرایب مالیاتی متأسفانه معافیت موضوع ماده (۱۰۱) برای اشخاص حقیقی و نرخ مالیاتی برای اشخاص حقوقی باید اصلاح شود یعنی ساختار رشد درآمد با معافیت ها سازگاری ندارد و همانطوری که طی سال های اخیر درآمدها افزایش پیدا کرده است. لیکن معافیت ها به میزان درآمدها رشد نداشته است و همین امر موجب افزایش وصول بی رویه مالیات ها گردیده است.

در بحث اشخاص حقوقی سازمان امور مالیاتی با عنایت به بلنک اطلاعات مربوط به نظام جامع مالیاتی چنانچه به مدارک و مستندات کافی و قابل استدلال دست پیدا نکند می بایست اظهار نامه مالیاتی را قبول نموده و اقدام به تشخیص علی الراس و ضرایب مالیاتی اینتاکد کارشناسی نشده ننماید.

استان خوزستان: با توجه به شرایط کنونی حاکم بر بنگاه های اقتصادی در بخش های مختلف و ضرورت توجه حمایت ویژه از واحدها، علاوه بر حمایت های مقرر در سیاست های فوق پیشنهاد می گردد: ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم در خصوص نرخ مالیات با توجه به شرایط رو به افزایش مبالغ درآمدی به دلیل تورم روز افزون و رسیدگی مالیاتی بر اساس تراکنش های بانکی به صورت پلکانی به شرح زیر تعیین گردد.

بطور مثال تا ده میلیارد ریال درآمد مشمول مالیات به میزان ۱۰ درصد، تا پنجاه میلیارد ریال مازاد بر ۱۰ میلیارد ریال به نرخ ۱۵ درصد، تا یکصد میلیارد ریال نسبت به مازاد ۵۰ میلیارد ریال به نرخ ۲۰ درصد و مازاد بر یکصد میلیارد به میزان ۲۵ درصد برای شرکت های تولیدی مالیات محاسبه شود.

همچنین با عنایت به اینکه بخش تولید و خدمات در یک زنجیره، توأمأ فعالیت می نمایند؛ برای تشویق هرچه بیشتر فعالیت های اقتصادی اشخاص حقوقی که در بخش خدمات فعال می باشند، ارقام فوق به میزان ۵۰ درصد اعمال گردد.

استان خراسان شمالی: با وجود اهمیت بالای ضرایب مالیاتی برای اصناف، این ضرایب از سال ۱۳۹۷ منتشر نمی شود، تا پیش از آن کمیته ای برای تعیین ضرایب تشکیل می شد و این کمیته که از سایر وزارتخانه ها و اصناف نیز در آن حضور داشتند ضرایب را تعیین می کرد. پس از تغییر قانون و حذف مالیات علی الراس این کمیته نیز حذف شد.

با وجود این، برای محاسبه مالیات قطعی مؤدیانی که از تبصره ماده (۱۰۰) استفاده می کنند همچنان به ضرایب مالیاتی مربوط به هر صنف نیاز است. متأسفانه در اکثر موارد سازمان امور مالیاتی خود این موارد را تعیین می کند و در برخی صنوف نیز از نماینده اصناف دعوت می کند تا در این مسئله مشارکت داشته باشند. در زمان حاضر یکی از تقاضاهای اصلی اصناف انتشار ضرایب مالیاتی است که سه سال از آخرین اعلام آن گذشته است.

استان فارس: با در نظر گرفتن شرایط فعلی اقتصاد کشور و اثرات تورمی موجود، بنگاه های اقتصادی با چالش های عدیده ای مواجه هستند و پرداخت مالیات با نرخ ثابت ۲۵ درصد (موضوع ماده ۱۰۵ ق.م.م) ضمن کاهش بهره وری بنگاه ها، دولت را از دسترسی به منابع مالیاتی از این بخش از اقتصاد، با مشکلات جدی روبرو می کند.

بنا به مراتب فوق، اجرایی شدن قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده که حاکی از راهبری دو سیستم مالیاتی همزمان خواهد بود، تبعات جبران ناپذیری برای بخش خصوصی رقم خواهد زد. کما اینکه شاهد مستند این موضوع، افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از محل اخذ مالیات در قانون بودجه سال جاری می باشد. با این حال، این دبیرخانه نیز تقاضای کاهش نرخ ثابت مالیاتی (موضوع ماده ۱۰۵ ق.م.م) تا سقف ۱۸ درصد را دارد. ضمن اینکه تقاضای حذف روند اجرایی سیستم مالیات بر ارزش افزوده را نیز دارد.

"اعلام نکته اخیر به منزله حذف مالیات مذکور نبوده و صرفاً روند آن با تسلیم اظهارنامه عملکرد و اجرایی ماده (۱۶۹) مکرر مغایرت اساسی دانسته و موازی کاری محسوب می گردد."

استان اصفهان: بر اساس تبصره (۷) ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم، به ازای هر ۱۰ درصد افزایش درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص حقوقی (که این ماده شامل آنها می شود)، نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته آنها، از ۱ تا ۵

درصد از نرخ های ذکر شده کسر می شود. البته برای برخورداری از این تخفیف، شرط این است که بدهی مالیاتی سال قبل تسویه شده باشد، همچنین اظهارنامه مالیاتی مربوط به سال جاری در مهلت اعلام شده از سوی سازمان امور مالیاتی تکمیل و ارسال شده باشد. همچنین در جز (۲) بند (ع) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ برای واحدهای تولیدی با درآمد کمتر از ۱۰۰۰۰۰۰ ریال نیز ۵ درصد بخشودگی در نظر گرفته شده است. با وجود این که در این مواد و تبصره های آن سعی شده است تا شفاف سازی در خصوص مشمولین صورت پذیرد، هم چنان در برخی شرایط تبصره (۷) ماده مذکور دارای ابهاماتی می باشد که منجر به اجرای سلیقه ای و در اکثر موارد عدم برخوردای بنگاه ها از تخفیف مذکور می گردد.

از طرفی نرخ ۲۵ درصد برای ضریب مالیات مستقیم در شرایطی تعیین شد که بحث مالیات بر ارزش افزوده عنوان نشده بود و در حال حاضر با وجود نرخ مالیات بر ارزش افزوده، تعدیل نرخ مالیات های مستقیم در راستای حمایت از بنگاه های اقتصادی ضرورت دارد. از سال ۱۳۹۷ تاکنون به دلیل تورم، سود شرکت ها غیر واقعی بوده و نرخ ۲۵ درصد عملاً قدرت شرکت ها را به صفر رسانده از این رو پیشنهاد می گردد: پایه نرخ کاهش یافته و همچنین در راستای ایجاد اشتغال در کشور این نرخ بر اساس نرخ اشتغال واحدها تعیین شود.

استان هرمزگان: با توجه به این که در گذشته امور مالیاتی به ۱۰ درصد سود فعالان آگاه بوده است و ضوابطی را اعمال می کرده جهت دریافت مالیات و آن ماخذ ۲۵ درصدی بوده است در واقع چیزی معادل دو و نیم درصد اعمال می شده اما هم اکنون که به کلیه اطلاعات فعالان آگاه می باشد ضوابط را تغییر نداده و این عملاً در شرایط کنونی منجر به ورشکستگی بنگاه های اقتصادی خواهد شد. چرا که سود بخش عمده ایی از فعالان اقتصادی سود ناشی از تورم بوده و با توجه به این که حسابداری شرکت ها حسابداری تورمی نمی باشد و از آنجایی که در سال گذشته تورمی بیش از ۴۰ درصد در کشور بوده عملاً ۸۰ درصد سود ابرازی فعالان غیر واقعی می باشد و گرفتن ۲۰ درصد مالیات از سودی که تورم از آن کم نگردیده عملاً نابودی بنگاه های اقتصادی را در پی خواهد داشت. لذا خواهشمند است با توجه به در نظر گرفتن قوانین پولشویی در کنار تحلیل درست قوانین و لحاظ کردن تورم به پویا نگاه داشتن اقتصاد کشور و جلوگیری از مرگ بنگاه های اقتصادی کمک کرده ضوابط قدیم را تغییر داده و فضای ناعادلانه را اصلاح نمایند. در آخر با توجه به دلایل مذکور این کمیسیون معتقد است ضریب عادلانه برای شرایط کنونی شاید ۱۰ درصد باشد که البته مستلزم تحقیقات جامع تری خواهد بود.

استان همدان: در سنوات گذشته اخذ مالیات بر اساس اظهارنامه های مالیاتی و سود ابرازی و بر اساس اطلاعات مختصری که به سازمان امور مالیاتی ارائه می شد ضریب ۲۵٪ و حتی با اعمال ضریب در خصوص دفاتر علی الرأس شده نزدیک به واقع و ضریبی قابل قبول بود. در حالیکه با اجرایی شدن آئین نامه ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و دسترسی سازمان امور مالیاتی به کلیه حساب ها و تراکنش های بانکی و اطلاعات ارائه شده از سوی تمامی بنگاه های اقتصادی در خصوص خرید و فروش و خدمات طی اظهارنامه های صورت معاملات فصلی که در سامانه قرار می گیرد و سامانه جامع انبارها در خرید مواد اولیه و آمار تولیدات که همگی در اختیار سازمان امور مالیاتی است و از سویی دیگر همانطور که اشاره شده سهم تورمی ۴۰ درصدی در درآمد و افزایش قیمت های لجام گسیخته اخذ مالیات از این سهم تورمی و اعمال ضریب ۲۵ درصد در فرآیند فوق ظلمی آشکار و بدور از عدالت مالیاتی است. لذا پیشنهاد می شود تورم ۴۰٪/۲ درصد سال ۱۴۰۰ از میزان فروش کالای فروخته شده کسر و پس از آن ضریب مالیاتی اعمال گردد آنهم نه به ماخذ ۲۵ درصد.

افزایش سه برابری درآمد دولت از مالیات (از ۲۱۱ همت سال ۱۴۰۰ به ۶۳۰ همت سال ۱۴۰۱) موجبات فشار مضاعف به طبقات کم درآمد جامعه و بنگاه های کوچک و بزرگ می گردد. لذا به جای رویکرد به روشهای اخذ مالیات از تورم موجود و اعمال ضریب ۲۵ درصد و با توجه به دسترسی به کلیه حساب ها و تراکنش های بانکی برای بنگاه های اقتصادی فعال، جز ورشکستگی و ضرر سرمایه گذاران اقتصادی نتیجه ای در بر نخواهد داشت و لذا کسری بودجه دولت کماکان پابرجا و بیشتر

<p>خواهد شد. به نظر میرسد که دولت جهت تأمین ۶۳۰ همت درآمد مالیاتی از فعالان شناسنامه دار که با مشکلات عدیده دست و پنجه نرم می کنند، بجای اعمال فشار های مضاعف صدر الذکر سیاست جلوگیری از ضررهای مالیاتی و شناسایی منابع جدید را در اهداف خود قرار دهد.</p> <p>تمرکز مالیات ستانی از فعالان اقتصادی با توجه به دائمی شدن مالیات که ارزش افزوده و عوارض گوناگون وضع شده در قبوض حامل های انرژی از یک سو و در حال حاضر با قطع برق و تعطیلی اجباری تولید و کاهش درآمد و افزایش ۵۷ درصدی حقوق و دستمزد و صدور دستورالعمل و بخشنامه های مهارنشدنی از سوی دیگر روح و روان تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی را بهم ریخته که نتیجه ای جز سردرگمی نداشته و حاصلی بغیر از تعطیلی بنگاه های اقتصادی نخواهد داشت.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. علیرغم دسترسی سازمان امور مالیاتی به کلیه حساب ها و تراکنش های بانکی و اطلاعات ارائه شده از سوی تمامی بنگاه های اقتصادی در خصوص کلیه خرید و فروش ها (با اجرایی شدن آیین نامه ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب (۱۳۹۸) متاسفانه اصلاح و کاهش ضریب مالیاتی ۲۵ درصدی اعمالی به درآمد مشمول مالیات فعالان اقتصادی، مغفول مانده است و این موضوع باعث فشار مضاعف به فعالیت های اقتصادی شده است.</p> <p>۲. عدم توجه سیاستگذاران به سهم تورمی درآمد های فعالیت های اقتصادی که بر اساس اعلام بانک مرکزی برای سال گذشته؛ ۴۰۲ درصد می باشد، باعث ایجاد چالش های و مشکلات عدیده ای برای بنگاه های تولیدی و صنعتی و خدماتی خواهد داشت و امکان پرداخت آن را برای بنگاه ها دشوار خواهد نمود.</p> <p>۳. در صورت عدم اصلاح ضریب مالیاتی نیز درآمدهای حاصل از مالیات دولت نیز تحقق نخواهد یافت و به کسری بودجه دامن خواهد زد.</p> <p>۴. افزایش سهم درآمدهای دولت از محل اخذ مالیات در قانون بودجه سال جاری موید آن است که دولت بر مالیات ستانی تمرکز کرده است. لیکن این اقدام با اجرایی شدن قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده و شرایط اقتصادی حال حاضر کشور تبعات جبران ناپذیری را برای بخش خصوصی رقم خواهد زد.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با حضور نمایندگان اداره کل امور مالیاتی استان، انجمن مدیران صنایع استان، انجمن فولاد استان، انجمن انبوه سازان استان به منظور بررسی بررسی پیشنهاد کاهش نرخ مالیات اشخاص حقوقی فعال کلیه حوزه ها؛ موضوع "ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم" به شرح ذیل برگزار شد:</p> <p>نسرین درخشانی مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: در گذشته درصد پائینی از اطلاعات واحدهای تولیدی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می گرفت و از آن درآمد ۲۵ درصد به عنوان مالیات اخذ می شد. با اجرایی شدن بحث تراکنش های بانکی و تکمیل شدن سامانه جامع امور مالیاتی تقریباً تمام اطلاعات واحدهای تولیدی، بنگاه ها و اشخاص حقوقی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می گیرد. از طرفی سود ناشی از تورم نیز نبایستی فراموش گردد. چرا که مقدار قابل توجهی از درآمد شرکت ها شامل تورم می باشد و اخذ مالیات از تورم واحدها را با مشکلات عدیده ای مواجه خواهد ساخت و در صورت عدم تصمیم گیری بیشتر شرکت ها، بالاخص شرکت های کوچک و متوسط از بازار حذف خواهند شد که این موضوع در نهایت کاهش درآمد مالیاتی دولت را به دنبال خواهد داشت.</p> <p>مصطفی بهنیا، مشاور دبیرخانه شورای گفتگو: در کل دنیا سطح رفاه اجتماعی براساس دو پارامتر نسبت مالیاتی و ساختار مالیاتی سنجیده می شود. در بحث ساختار، مالیاتی که در کشورهای توسعه یافته از درآمد شرکت ها و واحدهای تولیدی اخذ می شود، در سبد مالیاتی بسیار ناچیز می باشد. یعنی قسمت اعظم مالیات به مالیات بر ثروت و اشخاص حقیقی سوق یافته است. قانون جامع مالیاتی که از سال ۹۸ شروع شده است از بابت یکپارچه سازی، ساده سازی و شفاف سازی صورت گرفته، نقطه قوت می باشد ولی نرخ مالیات ۲۵ درصد برای اشخاص حقوقی تعیین شده است. این درحالی است که قبلاً با اطلاعات مالیاتی محدود</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۶</p>

بحث علی الراس انجام شده و ۲۵ درصد مالیات برای ۱۲ درصد درآمد لحاظ می شود. در حال حاضر تمامی تراکنش در اختیار سازمان امور مالیاتی می باشد، صورت معاملات فصلی هر سه ماه در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می گیرد. با حذف علی الراس و با توجه به اینکه ۷۰ درصد خریدها دارای مستندات نمی باشد، درآمد شناخته شده و شامل ۲۵ درصد مالیات می گردد.

بانک مرکزی نرخ تورم سال ۱۴۰۰ را ۴۰/۲ درصد اعلام کرده است یعنی ۴۰ درصد سود ما تورم می باشد. در واقع برای تورمی که به عنوان مالیات پنهان می باشد مجدد مالیات اخذ می شود. در کشور ما دو مبحث مالیاتی به طور همزمان پیش برده می شود (ارزش افزوده و مالیات بر درآمد) درحالیکه در دنیا تمرکز روی مالیات بر ارزش افزوده می باشد. در بحث مالیات ستانی مشکلی نداریم بلکه مشکل در روش مالیات ستانی می باشد. قصد ما کاهش نرخ مالیات و کاهش درآمدهای دولت نمی باشد بلکه درخواست داریم طوری عمل شود که واحدها درآمد زیادی داشته و مالیات زیادی نیز پرداخت کنند. باید بتوان بحث تورم را از بخش مالیات حذف کرد. طبق بند (ن) تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۰ نرخ مالیاتی واحدهای تولیدی ۵ درصد کاهش خواهد یافت؛ حداقل کار اینست که این مورد را برای تمامی شرکت ها و اشخاص حقوقی تسری داد.

محمداسماعیل اکبری، قائم مقام دبیر انبوه سازان استان: در قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۶۶ مالیات اشخاص حقوقی به نسبت درصد سهامداران محاسبه می شد. در ۱۳۸۰ تغییرات کلی در قانون مالیات های مستقیم صورت گرفت که براساس آن فارغ از میزان درآمد، برخلاف اشخاص حقیقی، ۲۵ درصد محاسبه گردید. در بند (ف) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ این موضوع مجدد تکرار شد. اگر بخواهیم این موضوع را به تمامی اشخاص حقوقی تسری دهیم به لحاظ قانونی مشکل ساز خواهد بود مگر اینکه اصلاح قانون صورت گیرد.

کریم رحیمی، رئیس انجمن فولاد استان: در کشورهای پیشرفته، اخذ عوارض و مالیات معمولاً تابعی از رشد اقتصادی کشور می باشد. در اتحادیه اروپا بعد از جنگ اوکراین و روسیه، محصولات فولاد از ۷۰۰ دلار به ۱۲۵۰ دلار افزایش یافته بود که در طول عمر صنعت فولاد دنیا این اتفاق نیفتاده بود. ما بجای اینکه از این موضوع استفاده کرده و جایگزین اوکراین و روسیه باشیم، عوارض صادراتی تصویب کردیم. در خصوص ایجاد عوارض صادراتی از نظر کارشناسان دو موضوع تامین نقدینگی دولت و تغییرات در بورس مطرح بود که متأسفانه هیچکدام اتفاق نیفتاد و اندک مشتری خود را از دست دادیم و روسیه جایگزین فولاد و نفت ایران شد. پیشنهاد کاهش درصد مالیات احتمالاً مورد قبول واقع نشود. لیکن می توان درخواست خود را در قالب تبصره ها و یا زیرمجموعه همان موضوع با مشوق های توسعه ای و نوسازی و سرمایه گذاری خارجی مطرح کرد.

فریدون مرنندی، دبیر انجمن مدیران صنایع استان: امروزه جامعه تولید از سوی قوانین و مقررات مورد بی مهری قرار گرفته است و نیاز به حمایت از تولید می باشد. اقتصاد های دلالی، رانتی و فرار مالیاتی باعث ایجاد مشکلاتی شده است. اگر اداره امور مالیاتی بتوانند از کسانی که در بازار سکه، ارز و دلار و به صورت غیرتولیدی فعالیت می کنند ۷۵ درصد مالیات اخذ کنند قطعاً از تولید نیز ۲۵ درصد اخذ خواهند کرد. مشکل اساسی جامعه تولید، قابل شناسایی بودن آن می باشد. با این روال به احتمال زیاد واحدها پروانه های خود را از حالت حقوقی به حقیقی تغییر خواهند داد. (مالیات بر اشخاص بسیار سهل تر و از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد متغیر می باشد). بخش خصوصی درخواست عدالت در فضای کسب و کار دارند. هیچگونه بازوهای تشویقی در روند ارتقاء و رشد واحدهای تولیدی وجود ندارد. باید مسیرهای بازگشت مالیاتی به واحدهای تولیدی را پیشنهاد دهیم. گزارش جلسه در دو بعد طرح شود: مباحث کلان و حساسیت بر توزیع عدالت در اخذ مالیات، پیشنهادهای تبصره و ماده ای که در این خصوص می تواند کارساز باشد.

نسرین درخشانی مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: دو پیشنهاد مطرح شد: درخواست مشوق های مالیاتی برای سرمایه گذاری پیشنهاد خوبی است ولی صرفاً واحدهای تولیدی بزرگ منتفع خواهند شد. چرا که امکان توسعه و سرمایه گذاری برای واحدهای

کوچک و متوسط بسیار کم می باشد. از این رو می توان پیشنهاد تفکیک نرخ مالیات بر درآمد شرکت های خصوصی را براساس درآمد یا بزرگی واحد مطرح کرد و در کنار آن پیشنهاد مشوق هایی برای توسعه ارائه داد تا با افزایش درآمد واحدها درآمد دولت نیز افزایش یابد. موضوع بعدی اینست که معافیت ها اجرائی نمی شود. بر اساس ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم واحدهای تولیدی چنانچه توسعه و بازسازی و یا نوسازی انجام دهند، برای مدتی مشمول نرخ صفر مالیاتی می شوند. لیکن این امر را منوط بر اخذ مجوز از سازمان صمت شده است. درحالیکه سازمان صمت برای توسعه و بازسازی و یا نوسازی مجوز جدیدی ارائه نمی دهد. یعنی عملاً این مشوق نیز اجرا نمی شود. اجرای تسهیلات و یا معافیت مستلزم تعریف سازکار اجرایی است.

غلامعلی چراغی، معاون مدیر کل اداره امور مالیاتی استان: از سال ۶۶ مالیات شرکت ها به صورتی بود که از ۱۰ درصد درآمد مشمول مالیات می شد و بقیه درآمد به نسبت سهامداران محاسبه می شد و هر سهامدار به نسبت سهم خود مالیات پرداخت می کرد. نرخ فعلی ۲۵ درصد به کل درآمد شرکت مربوط می باشد و ربطی به تعداد و یا سهم سهامداران ندارد. با توجه به آماري که در دست داریم، مالیات نرخ ۲۵ درصد بسیار کمتر از مالیاتی بود که با نرخ ماده (۱۳۱) مالیات سهامداران محاسبه می شد. در حال حاضر برای مالیات درآمد دو نوع نرخ ۲۵ درصد برای شرکت ها و اشخاص حقیقی بر اساس ماده (۱۳۱) محاسبه می شود. ما در تراکنش ها مشکلی نداریم. مشکل اصلی در بحث مستندسازی هزینه ها می باشد. اطلاعات منابع فروش و منابع درآمدی در اختیار ما قرار می گیرد ولی به علت فراهم نبودن بستر مناسب مشکلاتی از قبیل بحث فروش بدون فاکتور که بازار به صورت انحصاری در اختیار آنها می باشد، پیش می آید. سازمان در چند سال اخیر قدم های خوبی برداشته است و بحث عدالت مالیاتی مطرح می باشد. در استان ما نقش مالیاتی اشخاص حقیقی ۷ الی ۸ درصد می باشد.

درخصوص تشویق سرمایه گذاری و سرمایه گذاری خارجی، ظرفیت کافی در ماده (۱۳۲) وجود دارد در پرونده ها نیز به آن عمل کرده ایم. در این مقوله و موارد مشابه اکثر ایرادها مربوط می شود به عدم اطلاع کافی و عدم اشرافیت به ظرفیت های قانونی در واحدهای تولیدی. در سرمایه گذاری خارجی و توسعه سرمایه گذاری داخلی موارد زیادی وجود دارد که به تکالیف خود عمل کرده اند و از این موضوع بهره می برند.

نسرین درخشانی مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: این موضوع مستلزم اینست که از سازمان صمت مجوز اخذ کنند.

غلامعلی چراغی، معاون مدیر کل اداره امور مالیاتی استان: قبلاً مجوز توسعه وجود داشت و ارزش سرمایه گذاری باید مشخص می شد ولی در قانون اصلاحی از سال ۹۵ به بعد این موضوع وجود ندارد. طبق بند (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم: به منظور تشویق و افزایش سرمایه گذاری های اقتصادی در واحدهای موضوع این ماده (که منظور واحدهای تولیدی و معدنی می باشد) علاوه بر دوره حمایت از طریق مالیات با نرخ صفر حسب مورد، سرمایه گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و سایر مناطق بمورد حمایت قرار می گیرد و در این بند بحث مجوز مطرح نشده است. هدف از بیان این موضوع اینست که ظرفیت های قانونی برای استفاده از معافیت افزایش سرمایه و سرمایه گذار خارجی در ماده (۱۳۲) وجود دارد و قابل اعمال می باشد.

در مورد بحث دلان سکه، در سنوات اخیر برای تمامی این موارد تشکیل پرونده صورت گرفته است. به فرض اگر فردی ۲۰ عدد سکه خریداری کند ۱۰ عدد آن معاف بوده و برای ۱۰ تای بقیه به ازای هرکدام یک میلیون مالیات پرداخت خواهد کرد. اگر بیشتر از این تعداد باشد باید اظهارنامه ارائه نماید. منبع فروش سکه ها بانک مرکزی می باشد و اطلاعات تمامی این افراد از بانک مرکزی برای تشکیل پرونده ارسال می شود. رسیدگی و کنترل هایی که در زمینه تراکنش های بانکی صورت می گیرد به این دلیل است که تمامی فعالانی که سالیان سال در این چرخه نبوده اند شناسائی شده و تشکیل پرونده صورت گیرد.

در مورد نرخ مالیاتی، کم یا زیاد بودن به فرض ۵ درصد زیاد تاثیرگذار نخواهد بود. با توجه به موضوع جلسه، باتوجه به اینکه این ظرفیت در قانون احکام مالیاتی در قانون بودجه ۱۴۰۰ برای عملکرد سال ۹۹ و در قانون احکام مالیاتی در قانون بودجه ۱۴۰۱

<p>برای عملکرد سال ۱۴۰۰ برای واحدهای تولیدی پیش بینی شده است و از طرفی چون قانون مالیات های مستقیم در نوبت بررسی مجلس می باشد، می توان این موضوع را در قالب پیشنهاد اصلاح قانون مطرح کرد، تا نرخ ماده (۱۰۵) طبق خواسته بخش خصوصی (با توجه به اقدامات عملی دو سال اخیر و سازمان نیز در این خصوص همراهی لازم را انجام داده است) به شکل دائمی باشد. مورد دوم: طبق روال کلی، مالیات شرکت ها را بر مبنای دفاتر و اسناد و مدارک و سود واقعی اخذ خواهیم کرد. ولی در عمل این موضوع به صورت کامل اتفاق نمی افتد و صرفاً تعدادی از واحدها از این طریق مالیات خود را پرداخت می کنند و تعدادی با ضریب سود فعالیت، مالیات خود را پرداخت می کنند، امسال توافقی در مورد اشخاص در خصوص تبصره ماده (۱۰۰) صورت گرفت و تعدیل و تخفیف های خوبی (تا ۵۰ درصد) برای ضرائب مالیاتی و تعیین سود فعالیت اختصاص داده شد که می توان این موضوع را برای اشخاص حقوقی نیز درخواست کرد. یعنی اگر تعدیل ضرائب مربوط به تعیین سود فعالیت در مورد اشخاص حقوقی تا حد امکان اجرائی شود، تاثیر زیادی در مالیات های آنها نیز خواهد داشت. با توجه به اینکه اهرم اول ما فروش می باشد و از طرفی در مورد افزایش رقم ها اختلاف قابل توجهی با سنوات قبل ایجاد شده بود برای فروشی که از طریق دستگاه پوز مشخص می شود و راه فرار و انکاری ندارد و با ضرب کردن در ضریب ثابتی، رقم بالائی بدست خواهد آمد، برای کنترل این موضوع پیشنهاد دادیم از اهرم دوم که ضرائب مالیاتی و نسبت سود فعالیت می باشد، در مورد اشخاص حقیقی استفاده گردد. این موضوع برای تعدادی از مودیان در سال ۹۹ و کل سال ۱۴۰۰ اجرا شد.</p>	
<p>۱. به منظور حمایت از فعالین بخش خصوصی و تحقق درآمدهای دولت از بخش مالیاتی پیشنهاد می گردد: تورم ۴۰/۲ درصدی سال ۱۴۰۰ از میزان سود حاصل از کالا و خدمات فروش رفته، کسر و پس از اصلاح ضریب مالیاتی اعمال گردد.</p> <p>۲. در راستای حمایت از واحدهای تولیدی پیشنهاد می گردد: نرخ مندرج در ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم برای شرکت های تولیدی دارای پروانه بهره برداری، برای سال های (۱۴۰۰ و ۱۴۰۱) از ۲۰ درصد به ۱۰ درصد (هر سال ۵ درصد) کاهش پیدا کرده و کاهش مالیات مزبور از بخش پنهان اقتصاد کشور در قالب فرار مالی، جبران شود.</p> <p>۳. در راستای حمایت از فعالین بخش خصوصی (کلیه اشخاص حقوقی) موضوع "ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم" پیشنهاد می گردد: نرخ مالیات موضوع این ماده از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد اصلاح گردد.</p> <p>۴. بر اساس شرایط اقتصادی موجود در کشور پیشنهاد می گردد: بر اساس محاسبات مربوط به سود استاندارد حسابداری بین المللی (IFRS) برای اقتصادهای با شرایط فوق تورمی، کلیه اقلام و اطلاعات شرکت ها، بروز و مجددا ارائه می گردد تا موجودی مواد و کالای ابتدای دوره شرکت ها به ارزش روز قیمت گذاری شود تا در محاسبات بهای تمام شده، عدد واقعی لحاظ گردد.</p> <p>۵. فرهنگ مالیاتی و نحوه تشخیص مالیات سازمان امور مالیاتی از میزان کالا و خدمات فروش رفته به سود شرکت ها و عملکرد اشخاص حقوقی تغییر گردد.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>۱. قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ با آخرین اصلاحات؛</p> <p>۲. قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶؛</p> <p>۳. قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۸۰؛</p> <p>۴. قانون بودجه سال ۱۴۰۱؛</p> <p>۵. قانون اصلاح مبارزه با پول شویی مصوب؛</p> <p>۶. آیین نامه قانون اصلاح مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۹۸؛</p> <p>۷. پیشنویس پیشنهادی لایحه اصلاح قانون مالیات های مستقیم وزارت اقتصاد در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۸؛</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>

